

กลับสู่ธรรมชาติแห่งกรุณา

ประมวล เพ็งจันทร์

กลับสู่ธรรมชาติแห่งกรุณา

กลับสู่ธรรมชาติแห่งกรุณา

แบ่งปันประสบการณ์โดย อาจารย์ ประมวล เพ็งจันทร์

ISBN : 978-616-393-173-3
บรรณาธิการต้นฉบับ : วรรณวิภา มาลัยนวล
กองบรรณาธิการ: เอกภพ สิทธิวรรณธนะ, ฐนิดา อภิชนะกุลชัย
ถอดเทป : ชนาพร เหลืองระฆัง , ศศิวิมล วงษ์สวัสดิ์
ภาพประกอบ ออกแบบจัดรูปเล่ม : วิจิตรา เตรตระกูล
พิมพ์ครั้งแรก : ธันวาคม 2561
จำนวน : 3,000 เล่ม
พิมพ์ที่ : สามลดา
จัดทำโดย : กลุ่ม Peaceful Death :
45/4 ซอยอรุณอมรินทร์ 39 แขวงอรุณอมรินทร์ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ 10700
Facebook : Peaceful Death
Line Id : @peacefuldeath

สนับสนุนโครงการโดย : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

บทนำ

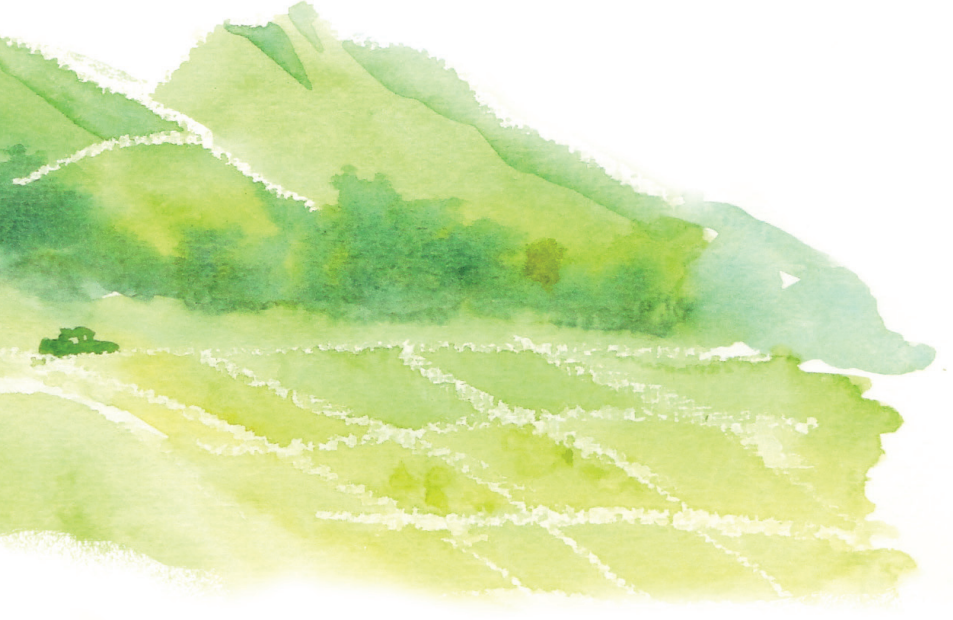
โครงการชุมชนกรุณา เพื่อการอยู่และตายดี กลุ่ม Peaceful Death ร่วมกับ เครือข่ายชีวิตสิกขา และกลุ่มชวนคิดชีวิตที่เหลือ จัดกิจกรรมสนทนาในหัวข้อเรื่อง “กลับสู่ธรรมชาติแห่งกรุณา” เมื่อวันเสาร์ที่ 4 สิงหาคม 2561 ที่บ้านพักกรุงเทพคริสเตียน ถ.สีลม กรุงเทพมหานคร โดยได้รับเกียรติจาก อาจารย์ ดร.ประมวล เพ็งจันทร์ มาร่วมพูดคุยแบ่งปันประสบการณ์อันทรงคุณค่าและมีความหมายกับชีวิต

หนังสือเล่มนี้เกิดขึ้นจากการรวบรวมและเรียบเรียงการพูดคุยกันในวันนั้น ด้วยเห็นว่าสิ่งที่ท่านอาจารย์ได้พูดคุยกับผู้เข้าร่วม มีประโยชน์ที่น่าจะนำมาบันทึกไว้ในรูปแบบของหนังสือ เพื่อเผยแพร่ให้กับผู้ที่สนใจได้มีโอกาสอ่าน และนำไปประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิต ที่จะช่วยเหลือเกื้อกูลคนในครอบครัว ชุมชน สังคมรอบตัว ให้โอบอุ้มกันด้วยความเมตตา กรุณาเพื่อการอยู่ร่วมกัน มีความสัมพันธ์กันอย่างสันติและนำไปสู่สังคมที่เป็นอยู่ดีและเกื้อกูลต่อการตายดีของผู้คนในสังคม

ทางทีมงานผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ท่านที่ได้อ่านหนังสือเล่มนี้ จะได้กลับมาค้นพบต้นธารแห่งความกรุณาที่มีอยู่ในใจของตนเอง และปล่อยให้กระแสธารแห่งความเมตตากรุณาในใจนั้น ไหลเอิบอาบไปสู่จุดหมาย คือท้องทะเลที่หลอมรวมทุกชีวิตไว้ด้วยกัน

โครงการชุมชนกรุณา เพื่อการอยู่และตายดี

เกริ่นนำ

จากที่มีโอกาสได้ฟังอาจารย์ ประมวล เพ็งจันทร์ บรรยาย โดยดูจากคลิปวีดีโอที่อยู่บน Youtube ซึ่งอาจารย์ไปบรรยายที่โรงเรียนรุ่งอรุณ เกี่ยวกับเรื่องของเยาวชน 13 คน ที่ติดอยู่ในถ้ำขุนน้ำนางนอน เรื่องราวมีความน่าสนใจตรงที่เราได้มีโอกาสเรียนรู้ว่า มีผู้คนจำนวนมากมายทั้งในและต่างประเทศที่ส่งกำลังใจให้ อุปกรณ์และผู้เชี่ยวชาญจากหลายประเทศส่งทุกอย่างที่ทำได้มาสนับสนุน จนเยาวชนทุกคนสามารถที่จะได้รับการช่วยเหลือออกมาได้อย่างรอดปลอดภัย ด้วยความที่ทุกคนช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เรามีโอกาสได้เห็นความกรุณาที่มาจากทุกสารทิศ โดยไม่มีการแบ่งแยกเชื้อชาติเลย

แล้วเราก็มีประเด็นที่ว่า ก็ยังมีเด็ก ๆ ที่เดือดร้อนที่หิวโหย อยู่ในอีกหลายประเทศที่เกิดสงครามอะไรแบบนี้ เหตุใดจึงไม่มีความกรุณาแบบนี้ไปถึงเด็กๆแถวนั้นบ้าง เราก็รู้สึกว่าทำไมบางมุมคนถึงกรุณา? แล้วก็อยากจะช่วยเหลือ แต่ในบางมุมถึงไม่มี มีอะไรเกิดขึ้นในจิตใจของพวกเราในแต่ละสถานการณ์ วันนี้ก็เลยมาชวนกันพูดคุยกับอาจารย์ประมวล ในเรื่องของความกรุณา หัวข้อคือ “กลับสู่ธรรมชาติแห่งกรุณา”

สารบัญ

ต้นธารของชีวิต (11)

ความฝันของแม่ (12)

ความกรุณาในจิตใจของเด็กทุกคน (14)

ความกรุณาของชายและหญิง (16)

ความเมตตา ความกรุณา เหมือนหรือต่างกันอย่างไร (24)

ความกรุณาที่ไม่แบ่งแยก (26)

เมตตาผู้อื่นแล้วไม่เมตตาตนเองหรือ (32)

รัศมีแห่งความกรุณา (34)

บ่มเพาะความกรุณาอย่างไร (40)

ไม่มีใครเป็นคนอื่น เอาความรู้สึกนี้มาจากไหน (42)

รู้สึกหมดศรัทธาก็เลยหมดกรุณา ทำอย่างไรดี (46)

เมตตาอย่างไรจึงจะไม่อึดอัด (56)

อุเบกขาธรรม จุดที่หยุดยืนของความกรุณา (58)

ทำไมจึงซวยขนาดนี้ (60)

จะสอนเด็กให้มีความกรุณาได้อย่างไร (70)

ชีวิตมีแต่ความเร่งรีบ มีแต่การแข่งขัน
ถ้าอยู่กับความกรุณาจะเอาชีวิตรอดหรือไม่ (78)

คู่ชีวิต คือคนเบื้องหน้าเรา ณ ปัจจุบัน (88)

ท่ามกลางความกลัว (94)

เป็นมิตรกับความกลัว (102)

ความถูกต้องที่ขาดกรุณา (110)

สิ่งที่เกิดขึ้นแล้วดีเสมอจริงหรือ (116)

ความตาย...พูดได้ (120)

ผู้ป่วย ผู้ดูแล และความกรุณาที่เชื่อมโยง (30)

เตรียมตัวตาย (134)

ชวนคิดชีวิตที่เหลือ (140)

ธรรมชาติแห่งสายธาร (148)

ข้ามพ้นความกลัว (156)

ต้นธารของชีวิต

คำว่า ‘ต้นธาร’ หมายความว่า ถ้าชีวิตของเราเปรียบประดุจดังแม่น้ำสักสายหนึ่งที่ไหลมา อาจจะเป็นแม่น้ำเจ้าพระยาที่ไหลผ่านกรุงเทพฯ หรือแม่น้ำสายอื่น มันมีจุดต้นกำเนิดแม่น้ำสายนั้น ซึ่งอาจจะเล็กมาก นึกถึงภาพนะครับ แม่น้ำเจ้าพระยาที่เราบอกว่ากว้างขวางใหญ่โตนี้ เมื่อตอนที่ผมไปเริ่มต้นการเดินทางที่ต้นน้ำปิงที่ไหลมาเป็นแม่น้ำเจ้าพระยา ต้นลำธารของแม่น้ำปิงเป็นลำธารเล็กๆ ต้นธารจริงๆ นั้นอยู่ในเขตแดนพม่า แต่ว่าผมเริ่มต้นไปเดินได้แค่เขตแดนไทย แต่ก็คือเป็นลำธารที่เล็กมากๆ ผมพูดแค่นี้ เพื่อให้เราเห็นภาพว่า *ต้นทางของแม่น้ำสายใหญ่ ก็เริ่มจากจุดเล็กๆ แต่จุดเล็กๆ นั้นคือต้นธารของแม่น้ำสายใหญ่ ชีวิตของพวกเราทุกคน ก็ล้วนมีต้นธารมาจาก* ***‘การุณยธรรม’*** *ซึ่งอยู่ภายในใจ*

ความฝันของแม่

ชีวิตของพวกเราทุกคน มีต้นธารมาจากการุณยธรรมที่เป็นความฝันของแม่ของพวกเรา ผมใช้คำว่า *'ความฝัน'* นะ เพราะตอนนั้นยังไม่มีตัวเรา แต่มีภาพความหมายบางอย่างเกิดขึ้นในใจของผู้หญิงคนหนึ่ง อันอธิบายด้วยเหตุผลไม่ได้ เป็นความหมายที่กลายมาเป็นพลังที่จะทำกิจกรรมอะไรต่างๆ มากมาย ในที่นี้มีจำนวนมากที่เป็นสุภาพสตรี และไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งแล้วกระมังที่เป็นแม่ เราอธิบายด้วยเหตุผลไม่ได้ว่า ทำไมจิตดวงหนึ่งที่อาจจะไม่ได้มีการศึกษาอบรมบ่มเพาะอย่างเป็นกิจจะลักษณะ ไม่มีใครมาสอนว่าอะไรผิด อะไรถูก ไม่มีใครสอนว่าอะไรดี อะไรชั่ว แต่จิตดวงนั้นสามารถใช้พลังชีวิตทั้งหมดเพื่อก่อให้เกิดชีวิตอีกชีวิตหนึ่งได้ และโอบอุ้มคุ้มครองชีวิตที่เกิดขึ้นมาใหม่นั้น *โดยที่ไม่มีความคิดเชิงเหตุผลเลย มีแต่ความรู้สึกที่แม่มีต่อลูก นี่แหละครับ คือ การุณยธรรมหรือกรุณา ที่เป็นต้นธารของชีวิตพวกเราทุก ๆ คน*

ในตำนานธรรมทั้งหลายของพระมหาบุรุษ จะเริ่มต้นด้วยความฝันของแม่ แม้กระทั่งพระศาสดาของเราชาวพุทธ คือองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เริ่มต้นจากพระนางสิริมหามายาทรงพระสุบินว่า มีช้างเผือกเข้ามาสู่พระครรภ์ แล้วพวกเราลองไปอ่านชีวิตของมหาบุรุษทั้งหลาย เริ่มต้นด้วยแม่ฝันว่าทั้งนั้นเลยครับ แต่บังเอิญว่าพวกเราแต่ละคนอาจจะไม่ได้ยิ่งใหญ่เพียง

พอที่จะได้เก็บบันทึกไว้ว่า แม่เราฝันว่าอย่างไร แต่ถ้าพวกเราใครยังมีคุณแม่อยู่ในปัจจุบัน กลับไปบ้านวันนี้ก็ถามเลยว่า ตอนที่หนูมาเกิดหรือผมมาเกิด แม่ฝันว่ายังไง? แล้วจริงๆแปลกมากเลยนะ เราจะมีความหมายนี้ หรือ พวกเราทุกคนที่นั่งอยู่ในที่นี้ สำหรับคนที่มีลูก อย่าลืมความฝันที่เกิดขึ้นในใจเราก่อนให้กำเนิดเกิดลูกคนนั้นนะครับ ผมกำลังพูดถึงประเด็นนี้เพื่อจะไม่ต้องนิยามอะไรมาก เพียงแค่บอกพวกเราทุกคนว่า *กรุณาหรือการุณยธรรม คือสภาวะจิตที่ไม่จำเป็นต้องมีความคิดเชิงเหตุผลและไม่มีคำถามว่า ทำไมต้องทำ?*

ความกรุณาในจิตใจของเด็กทุกคน

ผมเชื่อว่าคุณแม่ทุกท่านที่นั่งอยู่ในที่นี้ไม่มีคำถามเลยว่า เราจะเลี้ยงดูชีวิตนี้ไปทำไม ผมกล้าพูดนะ แม้ว่าผมจะเป็นผู้ชาย และผมเชื่อว่า นี่คือความหมายของชีวิตของเราทุกคน เพราะเราเกิดมาจากสิ่งนี้ครับ และสิ่งนี้คือต้นธารแห่งชีวิตของพวกเรา เพราะฉะนั้นจึงไม่ใช่เรื่องแปลก ที่ในใจของเราทุกคนก่อร่างสร้างรูปความเป็นตัวตนของเราบนฐานของความหมายนี้

เด็กทุกคนเกิดมามีความบริสุทธิ์ จึงเป็นเด็กที่มีความกรุณาอยู่ภายในแล้ว เพราะฉะนั้นเวลาเราบอกว่า เรากลับมาสู่กรุณาก็คือกลับบ้านนะครับ กลับไปสู่จุดเดิมที่เป็นบ้านเกิดของเรา และเมื่อเรากลับไปจุดเดิมที่เป็นบ้านเกิดเราจะพบความหมายที่มหัศจรรย์มาก

เมื่อสักครู่แนะนำเกี่ยวกับผมว่า ผมเดินทางด้วยเท้ากลับบ้านที่เกาะสมุยใช่ไหมครับ ใช่เลยครับ ตอนนั้นผมมีความรู้สึกว่าผมอยากกลับไปบ้าน บ้านที่ไม่ใช่อยู่ในความหมายเชิงกายภาพ แต่บ้านที่เป็นความหมายอยู่ในใจของผม ผมก็เกิดขึ้นมาจากความฝันของแม่เหมือนกัน และผมก็อยากกลับไปตามความฝันของแม่ และผมก็เชื่อว่าแม่ผมก็ยังมีฝันที่งดงามอยู่ภายในเมื่อให้กำเนิดเกิดผม

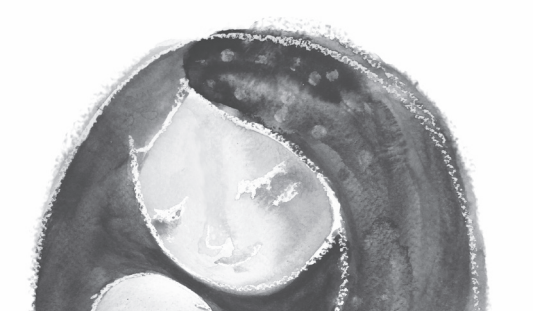

ผมเข้าใจว่า ทุกครั้งที่เราจะคุยกันในประเด็นนี้หลังจากนี้ไป *เราจะได้กลับไปสู่ ต้นทางของการุณยธรรมที่ให้กำเนิดชีวิตของพวกเรา ต้นน้ำเล็กๆ ที่กลายมาเป็นแม่น้ำที่กว้างและลึก ลึกมากจนกระทั่งว่าหยั่งเกือบไม่ถึง และกว้างมากจนกระทั่งข้ามจากฝั่งหนึ่งไปอีกฝั่งหนึ่งไม่ได้*

ความกรุณาของชายและหญิง

ผมพูดถึงความเป็นหญิงเป็นชายก่อนนะ ซึ่งไม่ได้เกี่ยวกับเพศหญิงหรือเพศชายนะครับ เกี่ยวกับความเป็นหญิงและความเป็นชาย เราถือกำเนิดเกิดมาบนความเป็นหญิงนะครับ เพราะฉะนั้นเราจะกลับไปสู่จุดเริ่มต้นของความเป็นเราคือกลับไปสู่ความรู้ที่หยั่งถึงจุดกำเนิดของชีวิตซึ่งเป็นความรู้แบบหญิงครับ

สิ่งที่ผมเคยคุยกับพวกเราบางคนว่า สมัยที่ผมบวชและไปเรียนภาษาบาลี ผมพบความยุ่งยากอย่างหนึ่งในภาษาบาลี นั่นคือภาษาไทยไม่มีเพศ คำทุกคำในภาษาไทยไม่มีเพศ แต่คำในภาษาบาลีมีเพศ คำหนึ่งคำจะนำไปใช้ต้องเอาไปแจกวิภัตติหรือแจกศัพท์ ต้องแจกให้ถูกว่า ศัพท์นี้เป็นเพศไหน ผมก็เลยงงว่า แล้วผมจะรู้ได้อย่างไร

เขาเรียกว่าเป็นปุงลิงค์คือเพศชาย อิตถีลิงค์คือเพศหญิง นปุงสกลิงค์คือไม่มีเพศ ถ้าไม่มีเพศก็เช่น สิ่งของบางอย่าง ผมก็เลยไปถามครูที่สอนผมว่าแล้วผมจะรู้ได้อย่างไรครับ ว่าศัพท์ไหนเป็นเพศไหน ครูท่านก็ตอบไม่ค่อยถูก ท่านก็บอกว่าต้องจำเอา ผมก็เลยต้องจำนะครับ เพื่อที่จะท่องให้ถูก แน่นอนครับคำว่า บุรุษนี้เป็นเพศชายอยู่แล้ว ผมจะท่องถูกเวลานำไปใช้ ปุรุสหรือปุริสะ ก็ต้องท่องเป็นปุริโส ปุริสา ปุริเสหิ ปุริเสภิ ไปเรื่อย ๆ จนตอนนี้ยังจำอยู่เลย แต่ถ้าเป็นเพศหญิงอิตถีลิงค์ ก็ต้องเป็นอีกแบบหนึ่งครับ จะท่องไม่เหมือนกัน ที่นี้ผมก็เลยเก็บความสงสัยนี้ไว้

ต่อมาเมื่อโตขึ้นและเรียนอะไรมากขึ้น ผมไปอยู่ที่อินเดีย ซึ่งเป็นที่มาของคำศัพท์มีเพศ ผมยังพบว่ามันไม่ได้เป็นเรื่องที่กำหนดมาลอย ๆ แต่มาจากธรรมชาติที่แท้จริง เป็นธรรมชาติที่มีสภาวะความเป็นหญิงหรือเป็นชายอยู่

เมื่อสักครู่เราพูดถึงสิ่งของ พอเราพูดถึงสภาวะจิตใจอารมณ์ก็เหมือนกัน เมื่อเราพูดถึงความรู้ ความรู้ที่เป็นระดับต้นๆ นั้นจะเป็นหญิงหรือชายก็ได้ แต่ความรู้ชั้นสูงต้องเป็นหญิงเท่านั้น เช่น เมื่อเราไปเจริญสติปฏิบัติวิปัสสนา ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการเจริญวิปัสสนาจะเป็นความรู้ที่เป็นหญิง

ใช้คำว่า *'ญาณ'* เราจะมีคำว่า 'วิปัสสนาญาณ' เวลาใครไปปฏิบัติธรรม จะมีพระวิปัสสนาจารย์ท่านเทศน์ลำดับญาณให้เราฟัง ว่าคนปฏิบัติไปแล้วจะมีญาณอะไร *ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติวิปัสสนาทั้งหมด ที่เรียกว่า 'ญาณ' นั้นเป็นหญิงครับ ดังนั้นเราจะรู้เรื่องราวเหล่านี้ได้อย่างไร เราก็ต้องกลับมาเป็นหญิง จิตของเราต้องหยั่งมาสู่ความหมายที่เป็นหญิง*

ความรู้ที่เป็นความคิดจัดว่าเป็นชายนะครับ ปัจจุบันพวกเราไม่ว่าจะเป็นหญิงหรือชาย ถูกทำให้ความรู้ทั้งหมดเป็นความรู้แบบชาย เพราะทันทีที่เราเข้าโรงเรียน ยิ่งเรียนในมหาวิทยาลัย ยิ่งโคตรชายเลยครับ คำว่าโคตรชายนี่หมายความว่า ไม่ว่าจะเป็นผู้หญิงหรือผู้ชาย ถูกทำให้มีความรู้แบบชาย เพราะความรู้แบบชาย เป็นความรู้ที่ต้องมีคำถามว่า เพราะอะไร? ทำไม? อยู่เสมอ เช่นจะทำอะไรสักอย่าง จะถามว่าทำไมต้องทำ? ทำไปทำไม? ทำเพื่ออะไร? เมื่อเป็นอย่างนี้ถ้าเราตอบขึ้นมาได้ นั่นก็เป็นความรู้แบบชาย

เพราะฉะนั้นผมจึงเอ่ยมาว่า ถ้าไปถามแม่ว่าทำไมต้องเลี้ยงดูลูก แม่อาจจะงงเลยนะ ว่าจะตอบว่าอย่างไร ถามว่าเลี้ยงไปเพื่ออะไร? เลี้ยงแล้วจะได้อะไร? แม่จะตอบไม่ได้ ถ้าแม่จะตอบได้ก็ต้องไปเรียนหนังสือ ก็ให้ไปเรียนหนังสือ ไปเรียนมหาวิทยาลัย ก็จะตอบได้เป็นฉาก ๆ เลยนะครับ

ความหมายที่กำลังพูดถึงนี้ *เรากำลังมาพูดถึงสิ่งที่หยั่งถึงด้วยสภาวะจิตที่ไม่ได้เป็นความคิด เพราะการคิดคือการปรุงอารมณ์ ความหมายที่เราปรุงขึ้นมานั้นปรุงจากระบบคิดเชิงเหตุผล และระบบคิดเชิงเหตุผลนั้นเอง ทำให้เราห่างจากต้นธารชีวิตของเรามาก ความคิดเชิงเหตุผลนั้น ทำให้เรายากที่จะหยั่งลงไปถึงจุดกำเนิดเกิดความเป็นตัวเราที่เรียกว่า 'การุณยธรรม'*

ผมไม่ได้หมายความว่าความคิดไม่ดีนะครับ แต่มีความหมายว่าถ้าเราไปคิด ก็ทำให้เราปรุงความหมายจากความคิด และ*ความหมายจากความคิดที่สร้างสรรค์ขึ้นมาภายในชีวิตของคนแต่ละคน เป็นความหมายที่ปรุงรสขึ้นมาแล้ว และพวกเราเองเสพติดรสชาติชีวิตที่ปรุงขึ้นมาโดยวิธีคิดแบบชาย เพราะฉะนั้นจึงทำให้เกิดคำถามว่า แล้วการุณยธรรมคืออะไร? กรุณาคืออะไร เพราะอะไรจึงต้องกรุณา? นั่นเป็นสิ่งที่เราใช้ความคิดเข้าไปกำกับ*

นึกถึงเวลาเราตำหนิว่าแม่บางคนน่ะ ทำไมเธอจึงเข้าข้างลูกเหลือเกิน เพื่อนบ้านรู้หมดแล้ว ลูกคนนี้ชั่ว มีแต่แม่คนเดียวนะที่ยังไม่รู้ *ก็เพราะความชั่ว หรือ ความดี เป็นผลของรสชาติชีวิต ถูกคิดขึ้นด้วยความคิดเชิงเหตุผล ไม่ยากเลยที่เราจะตัดสินว่า ใครคนหนึ่งชั่วหรือดี แต่ยากมากที่จะตัดสินว่า ตัวเองชั่วหรือดี เพราะตัวเราเองเป็นความรู้สึกภายในที่ลึก ๆ แล้วมันไม่ใช่เรื่องความคิด* ทุกครั้งที่เราทำอะไรแล้วเพื่อนบอกว่าไม่ดีเรามีเหตุผลที่จะอ้างเขานะ แต่วันใดเราไม่มีเหตุผลที่จะอ้าง เราจะเงียบ เพราะประเด็นเหล่านี้เป็นประเด็นที่ผมเข้าใจว่า นี่คือสิ่งที่เป็นโครงสร้างที่ต้องทำให้เกิดความหมาย

ผู้หญิง ผู้ชายที่พูดถึง มันหมายเพียงแค่สภาวะ ที่เป็นกลไกอยู่ในใจของเรา *สภาวะที่เราหยั่งลงไปในความหมายที่เป็นต้นธารต้นกำเนิดนั้นเป็นหญิง สภาวะที่ส่งออกไปเพื่อหาความหมายของข้างนอกนั่นเป็นชาย* และผมพบว่าไม่ใช่เฉพาะที่อินเดียนะครับ สายสกุลของพวกอินโดยูโรเปียน ภาษาที่ใช้อยู่ในยุโรป ก็มีความเป็นหญิงเป็นชาย พวกเราที่เคยเรียนภาษาอังกฤษมา คงทราบดีใช่ไหมว่า เวลาเราใช้คำบางคำ เช่น ใช้คำว่า 'ประเทศ' อย่างประเทศไทยนะครับ คำว่า ประเทศ คือแผ่นดินก็เป็นหญิงนะครับ เพราะฉะนั้นเวลาที่เราต้องการจะบอกว่า เขื่อนแตกที่ประเทศเพื่อนบ้านเราประเทศลาวนะครับ พอพูดเป็นภาษาอังกฤษ her neighbor นะ ไม่ใช่ his คำว่า her ก็เป็นหญิงน่ะครับ เพราะฉะนั้นนี่คือความหมายเดียวกัน คำว่า แผ่นดินคือธรณีในภาษาบาลีสันสกฤตก็เป็นหญิง แม่น้ำก็เช่นกันครับ เพราะฉะนั้นนี่ก็เป็นความหมายที่สำคัญ ในตำนานธรรมฮินดูจึงมีเพศ ทั้งที่เป็นเพศชายและเพศหญิง

ความหมายเรื่อง 'เพศ' นี้ มีนัยสำคัญทางพุทธศาสนาไม่ใช่น้อย ดังที่เรามีตำนานธรรมเรื่อง พระแม่ปรัชญาปารมิตาผู้เป็นพระพุทธมารดา ก็เพื่อให้หมายรู้ถึงความรู้ขั้นสูงสุด และมีตำนานธรรมเรื่อง พระแม่ตารา เพื่อให้หมายรู้ถึงเมตตาธรรมและการุณยธรรม อันเป็นอัปปมัญญา เรื่องเพศที่กำลังพูดถึงนี้จึงไม่ใช่เรื่องเพศสภาพทางกายภาพ แต่เป็นเรื่องทางจิตวิญญาน

แม่คือหมายความว่า เย็น สงบ ใช่ไหมครับ เพราะใกล้แม่เนี่ยเราจะไม่รู้สึกกังวลนะ แต่ถ้าใกล้พ่อเนี่ย จะอธิบายด้วยเหตุผลอย่างไร นึกถึงภาพสิถ้าเกิดเราไปทำอะไรผิด เช่น กลับบ้านไม่ตรงเวลา นึกถึงตอนเด็ก ๆ นะครับ ถ้าเจอพ่อเนี่ย โอ้โห! นึกภาพสิ (หัวเราะ) เยาวชนที่ติดถ้ำน่ะนะ พอถามว่า กลัวอะไร เขาก็กลัวว่า “กลับบ้านพ่อถล่มแน่” จากความหมายที่เราพูดถึงนี้ เราพูดถึงในธรรมชาติที่เป็นธรรมชาติลึก ๆ อยู่ในตัวเรานะครับ ผมเข้าใจว่าถ้าเรากลับมาภายในและเราจะใช้ความเป็นหญิงแสดงถึงความหมายนี้

ความเมตตา, ความกรุณา เหมือนหรือต่างกันอย่างไร

โดยความหมายพื้นฐานเดิม *สิ่งหนึ่งซึ่งเป็นสายธารของความหมายอยู่ในจิต ยังไม่ได้สำแดงออกมาให้ปรากฏเป็นกายกรรม วจีกรรม และมโนกรรม สภาวะนั้นคือเมตตาธรรม แล้วทันทีที่ถูกทำให้มีพลัง กลายมาเป็นการกระทำแล้ว เราเรียกว่า กรุณา*

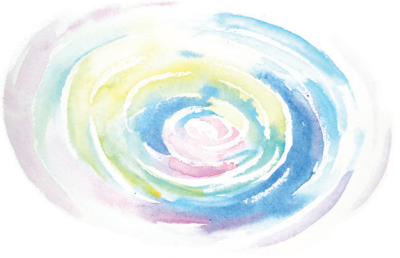
ลองนึกภาพสิ “กรุณาเปิดประตูหน่อย” ประมาณนี้นะ ก็คือ ไปช่วยเปิด ต้องเป็นกริยา เป็นการกระทำ ทีนี้ตัวเมตตาธรรมจริง ๆ แล้วมีความละเอียดครับ ละเอียดมากจนกระทั่งว่า เมื่อสักครู่ที่ผมพูดก็ล่วงล้ำเข้าไปพรมแดนในความหมายนั้นครับ แต่ว่าเนื่องจากในวันนี้ เรามาพูดถึงความกรุณาจึงใช้คำนี้

ในภาษาที่เราใช้ว่า มีพรหมวิหารธรรม เราจะมี เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา จริง ๆ ทั้งสี่อย่าง ที่เราตั้งชื่อเรียกนี้นะครับ ต่างก็เป็นแม่น้ำสายเดียวกัน ที่เปรียบประดุจดังแม่น้ำสายหนึ่งซึ่งมีชื่อเรียกหลายชื่อ ถ้าเรานึกถึงภาพแม่น้ำสายหนึ่ง ผ่านอำเภอไหนก็ชื่อนั้น ผ่านอำเภอท่าจีน ก็เรียกแม่น้ำท่าจีน แล้วแม่น้ำท่าจีนก็เป็นแม่น้ำสายเดียวกับแม่น้ำนครไชยศรีใช่ไหม

ผมเข้าใจว่าเวลาเราพูดถึงสายธารที่เราพูดถึงนี้นะครับ เมื่อมันไหลผ่านการกระทำของเราแล้วไม่ว่าจะเป็นมโนกรรม วจีกรรม หรือกายกรรม ตรงนั้นเราจะเรียกเป็น 'กรุณา' แล้ว แต่ตัวต้นธารที่ว่านี้จะเรียกชื่อว่า 'เมตตา'

ความหมายที่ผมพูดถึงวันนี้ เป็นความหมายที่เราพูดถึงสิ่งที่ชื่อเดียวกันนะครับ แต่เนื่องจากว่ากรุณาหรือการุณยธรรมนี้มันกระจ่างแจ้ง คำว่ากระจ่างแจ้งก็คือ เมื่อพระพุทธเจ้าทรงบรรลุพระสัมมาสัมโพธิญาณแล้ว ในการพรรณนาคุณของพระพุทธเจ้า ก็บอกว่าพระองค์ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณนะครับ เพราะฉะนั้นความหมายที่ว่านี้ ก็ถูกใช้ในความหมายของพรหมวิหารธรรม ที่เริ่มต้นด้วยเมตตา แล้วก็กรุณา แล้วต่อมาจึงเป็นมุทิตา แล้วอุเบกขา

พรหมวิหารธรรม คือสภาวธรรมอันเป็นเครื่องอยู่ของจิตซึ่งเปรียบเหมือนบ้านที่อยู่อาศัย ซึ่งประกอบด้วยเสาบ้าน พื้นบ้าน หลังคาบ้าน ประตูบ้าน เป็นต้น ถ้าไม่มีองค์ประกอบอันเป็นโครงสร้างดังกล่าวแล้วจะเป็นที่อยู่อาศัยได้อย่างไร ธรรมอันเป็นเครื่องอยู่ของพรหมผู้สร้างสรรค์ก็เช่นเดียวกัน

หนังสือกลับสู่ธรรมชาติแห่งกรุณา
ราคาหนังสือปกติ 120 บาท (ไม่รวมค่าจัดส่ง)

พิเศษ พรีออร์เดอร์หนังสือ ภายในปี 2561
สั่งหนังสือ 5 - 9 เล่ม ราคา 120 บาท
(รวมค่าจัดส่งแล้ว)

สั่งหนังสือ 10 เล่มขึ้นไป ราคาเล่มละ 100 บาท
(รวมค่าจัดส่งแล้ว)

กรณีสั่งน้อยกว่า 5 เล่ม
สั่งซื้อได้หลังวันที่ 26 มกราคม 2561
ปิดรับออร์เดอร์ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

เริ่มส่งหนังสือภายในเดือนมกราคม 2561

สั่งพรีออร์เดอร์ได้ที่
Line: @peacefuldeath หรือ
FB: Peaceful Death

โอนเงินได้ที่บัญชี บัญชีออมทรัพย์ธนาคารกรุงไทย
สาขาสี่แยกอรุณอมรินทร์
เลขที่บัญชี 157-0-19413-0
ชื่อ บัญชี น.ส.วรรณา จารุสมบูรณ์

โครงการชุมชนกรุณา
เพื่อการอยู่และตายดี
กลุ่ม Peaceful Death

ชีวิตและความตาย คือด้านทั้งสองของเหรียญเดียวกัน อาจกล่าวได้ว่า บุคคลจะเข้าถึงการตายดีก็ต่อเมื่อเขาผู้นั้นใช้ชีวิตได้เป็นอย่างดีในยามอยู่ ส่วนผู้ที่มีชีวิตอยู่ได้เป็นอย่างดีคือผู้ที่ไม่ประมาทในความตาย การเตรียมตัวตายและการอยู่อย่างดีจึงเป็นเรื่องเดียวกัน

อย่างไรก็ตาม การอยู่และการตายดีมิใช่เรื่องของปัจเจกบุคคลเท่านั้น เพราะมนุษย์ สัตว์ และธรรมชาติ ต่างเชื่อมโยงเกี่ยวพันกัน เป็นเพื่อนร่วมเกิดแก่เจ็บตายด้วยกัน การอยู่ที่ดีและการตายอย่างสงบของคนๆ หนึ่งจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อเขาคนนั้นได้รับความรัก ความเข้าใจ ความช่วยเหลือจากสมาชิกคนอื่นๆ ในชุมชน รวมทั้งระบบสนับสนุนในระดับโครงสร้างของสังคม ซึ่งก็เป็นเรื่องที่เราทุกคนต้องเพียรสร้างขึ้นด้วยความรักเช่นกัน ดังนั้น ความกรุณา จึงเป็นคุณธรรมสำคัญที่หล่อเลี้ยงชีวิตของเราทั้งผอง ทั้งในยามอยู่และยามจาก

peaceful
death

โครงการชุมชนกรุณาเพื่อการอยู่และตายดี ดำเนินการโดยกลุ่ม Peaceful Death ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรู้ และขับเคลื่อนปฏิบัติการชุมชนกรุณา ซึ่งหมายถึงการปลุกเร้าความกรุณาให้เกิดขึ้นในใจของแต่ละคน ให้เกิดความเห็นอกเห็นใจอย่างลึกซึ้งต่อผู้เผชิญความสูญเสีย และร่วมหนุนเสริมศักยภาพของเครือข่ายที่สนับสนุนผู้ป่วยและครอบครัวให้เข้มแข็ง จนพวกเขาสามารถเผชิญและผ่านพ้นกับภาวะวิกฤตของชีวิต การขับเคลื่อนปฏิบัติการดังกล่าวเน้นความกรุณาอาทร และส่งเสริมให้ลงมือปฏิบัติจริงแม้เพียงเล็กน้อย ตามความพร้อมและความถนัดของสมาชิกแต่ละหน่วยของชุมชน

ติดตามการดำเนินงานและสนับสนุนโครงการชุมชนกรุณา เพื่อการอยู่และตายดีได้ที่ www.facebook.com/peacefuldeath2011 หรือลงทะเบียนรับข่าวสารได้ที่ www.peacefuldeath.co

“ชีวิตของเราทุกคน
มีต้นธารมาจากการุณยธรรมที่เป็นความฝันของแม่
ผมใช้คำว่า ‘ความฝัน’ เพราะตอนนั้นยังไม่มีตัวเรา
แต่มีภาพความหมายบางอย่างเกิดขึ้นในใจของผู้หญิงคนหนึ่ง
อันอธิบายด้วยเหตุผลไม่ได้
เป็นความหมายที่กลายมาเป็นพลังที่จะทำกิจกรรมต่างๆ มากมาย
จิตดวงนั้นสามารถใช้พลังชีวิตทั้งหมดเพื่อก่อให้เกิดชีวิตอีกชีวิตหนึ่งได้
และโอบอุ้มคุ้มครองชีวิตที่เกิดขึ้นมาใหม่นั้น
โดยที่ไม่มีความคิดเชิงเหตุผลเลย มีแต่ความรู้สึกที่แม่มีต่อลูก
นี่แหละครับ คือ การุณยธรรมหรือกรุณา
ที่เป็นต้นธารของชีวิตเราทุกคน”

ประมวล เพ็งจันทร์

กลับสู่ธรรมชาติแห่งกรุณา
9 786163 931733
ราคา 120 บ.